

**Največji slovenski dnevnik**  
v Združenih državah.

Velja za vse leto . . . \$6.00  
Za pol leta . . . \$3.00  
Za New York celo leto . . . \$7.00  
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

# GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in  
the United States.  
Issued every day except Sundays  
and legal Holidays.  
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 38. — ŠTEV. 38.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 15, 1926. — PONEDJELJEK, 15. FEBRUARJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

## KONEC ANTRACITNE STAVKE

V teku dveh tednov bodo pričeli odpošiljati premog iz antracitnega okraja Pennsylvanije v iztočna mesta. — Premogariji se pripravljajo na pospešeno produkcijo. — Rovi pripravljeni na otvoritev.

PHILADELPHIA, Pa., 14. februarja. — Nova zaloga antracitnega premoga bo prišla v Philadelphijo in New York in cene se bodo kmalu vrnile na stališče cen pred izbruhom stavke.

To se je ugotovilo včeraj, štiri indvajset ur o uravnavi največjega prekinjenja v zgodovini proizvodnje antracitnega premoga, katero so izvršili zastopniki delodajalcev in delavcev, ki so se sestali v tukajšnjem mestu.

Molk in trpkost ljudi v premogovnih poljih sta se izpremenila v radost. Zapuščena rovska poslopja na gričih Pennsylvanije so zopet pozorišče velike delavnosti. Stroje so namazali in elevatorje so spravili v red.

Razširila se je novica, da bodo rovi otvorjeni v teku enega tedna. Tri-okrajna konvencija United Mine Workers se bo sestala v torek v Scrantonu, da odobri kontrakt, katerega je sprejela skupna konferenca delodajalcev in delavcev.

Vrjetno je, da bo odobrenje objavljeno že v torek popoldne ali v sredo jutraj. V vsakem slučaju pa pomenja to, da bodo šli premogariji zopet na delo v sredo ali najpozneje v četrtek.

Kljub trpljenju vsled pomanjkanja premoga, vsled izgube mezd med premogariji in izgub, katere so trpeli delodajalci in železnice na dobičkih in prevoznih pristojbinah, je občinstvo zmagovalo v tej dolgi stavki.

To je jasno ugotovil večeraj Edgar Felton, načelnik Fair Price komiteja kurivne komisije, katero je imenoval leta 1922 governor Sproul.

Felton je rekel, da se je občinstvo tekom dolgega prekinjenja dela navadilo uporabljati petrolej, mehki premog in les mesto antracitnega premoga. Vsled tega ne bo tudi nobene prilike, da bi molzli občinstvo z visokimi cenami, ko bo antracitni premog zopet na trgu.

— Leta 1922 je imenovala kurivna komisija komitej, kateremu sem jaz načeloval.

— Preiskali smo produkcijske stroške ter določili, kaj je primerna cena za premog pri rovi. Objavili smo te cene in prodajalci na drobno so obljubili, da bodo zahtevali le primeren dobiček.

— V sedanjem slučaju pa ni taka stvar niti potrebna. Vsakdo se je naučil uporabljati nadomestila za antracitni premog. Ko bo prišel antracitni premog zopet na trg, bodo prodajalci prisiljeni znižati svoje cene, da bodo lahko tekmovali s prodajalci mehkega premoga, petroleja in lesa.

Kredit za uravnavo antracitne stavke dajejo delavskemu tajniku Davisu, prejšnjemu guvernerju Sproulu in Richardu Grantu, članu Hanna Coal Company. Mr. Grant je družabnik Gallagherja, ki je bil oče Jacksonville dogovora, s katerim je bila uravnana dolga stavka v rovi mehkega premoga.

Uradniki Lehigh Coal and Navigation Company so objavili, da so tračnice izven rovo ovčiščene in da bodo prišle številne tone že razstreljenega premoga na železniške vozeve tekom prvega popoldne, ko bo obnovljeno obratovanje.

Delavnice Central Railroad of New Jersey v Ashley bodo objavljene takoj v ponedeljek. Šestdesetih mož je bilo nastavljenih, da pripravijo delavnice za redno obratovanje.

Edward Griffith, generalni upravitelj Lehigh Valley and Wilkes-Barre Coal Company, je rekel, da bo dospel trdi premog na trg par dni po obnovljenju obratovanja.

Možje, ki so odložili svoje orodje dne 1. septembra preteklega leta, se bodo najbrž vrnili osemdeset odstotkov na delo, ko bo obnovljeno obratovanje. Od ostalih dvajsetih odstotkov pa je pet odstotkov se vrnili v Evropo, dočim so drugi zaposleni v drugih državah.

## Banditi plačali s smrtjo zločin.

Dva čikaška hotelska bandita sta se mirno poslovila ter hladnokrvno čakala na obsežne. — Dva nadaljna bandita sta bila ubita tekom drznega roparskega napada.

CHICAGO, Ill., 14. februarja. Včeraj jutraj ob tri četrt na deset sta bila obsežna Joe Holmes in Jack Woods, člana tolpe petih, ki so vprizorili divji napad na odlični Drake hotel tekom preteklega poletja. Tracy Drake, eden glavnih lastnikov hotela, je bil navzoč pri eksekuciji.

Še malo pred izvršenjem smrtnih obsodbe so bili vprizorjeni poskusi, da se reši življenje na smrt obsojenih, češ, da sta postala oba blazna. Slična trditve je rešila življenje Russell Scotta, prejšnjega canadškega bankirja, ki je bil spoznan krivim, da je umoril tekom roparskega napada uslužbenca neke lekarne.

Tri sodnike so skušali par ur pred eksekucijo prepričati, da sta oba jetnika blazna. Sodniki pa niso hoteli posredovati.

Na smrt obsojena sta poklicala duhovnike in Holmes se je brzojavno poslovil od svoje žene, ki stanuje na Astoriji, Long Island, in svoje sestre, Mrs. Millie Barron, ki stanuje v New Yorku.

Drzni poskus, da oropajo Drake hotel, je bil vprizorjen dne 30. julija preteklega leta. Dva izmed petih banditov sta bila ubita, dva ujeta, a peti je ušel.

Nagrada \$7000 je še vedno razpisana za aretacijo tega roparja. Plena, ki je znašal nekako \$10,000 še sedaj niso dobili.

Tex Court, napol Ciroki Indijane, je bil ubit na begu iz hotela. Nadaljni bandit Eric Nelson je bil ubit po lovu, ki se je raztezal na več milj. Holmesa so prijeli v kuhinji hotela in Woodsa so prijeli v neki bolnici, kamor je prišel, da si da obvezati svojo ranjeno roko.

Malo pred časom, ko sta se podala na morišče, sta zahtevala na smrt obsežna dve nadaljni čaši črne kave. Oba sta si prižgala cigarete te rse poslovala od ostalih jetnikov. Oba sta bila skrajno mirna.

JACKSONVILLE, Ill., 14. febr. Alva Grinnett, spoznan krivim umora trgovca Steele, je bil včeraj obsežen. Trdno je spal, ko so ga zbudili, da ga odvedejo na morišče.

SAN QUENTIN, Cal., 14. febr. Harry Garbutt, morilec iz Los Angelesa, je bil obsežen včeraj v državni jetnišnici.

Prizivi na sodišča so odgodili eksekucijo za štirideset minut. Jetniški uradniki so izjavili, da je Garbutt na večer pred usmrčenjem priznal svojo krivdo.

Ustrelil je Mrs. Dorothy Hunn, ki mu je večkrat pomagala iz zadrege.

## Italijanski diplomat zahteva razdelitev Avstrije.

LONDON, Anglija, 14. febr. — Neki italijanski diplomat je poslal vladi Čehoslovaške in Jugoslavije načrt glede razdelitve Avstrije.

Jugoslavija bi v tem slučaju anektirala Koroško, Italija bi pa pograbila še ostali del Tirolske. Čehoslovaška naj bi dobila Dunaj.

Čehoslovaška vlada je odvrnila, da nima nobenega veselja nakopati si na vrat nadaljnjih treh milijonov Nemcev.

## POLOŽAJ V PREMOGOVNEM POLJU

Kljub temu, da je trajala stavka več kot pet mesecev, imajo premogariji še vedno nekaj denarja. — Tekom štrajka so dvignili iz bank le deset odstotkov svojih prihrankov. — Mehki premog se bo pocenil. — Ljudje se bodo vedno manj posluževali antracita.

SCRANTON, Pa., 14. februarja. — Velika armada antracitnih delavcev ni brez denarja, kljub dejstvu, da niso delali od prvega septembra preteklega leta.

To razkritje je bilo objavljeno včeraj, ko so izprašali bankirje v poljih trdega premoga glede svota, katere so dvignili premogariji iz bank tekom dolge stavke. Bankirji pravijo, da je 158,000 premogarjev v finančnem oziru na boljšem stališču kot se splošno domneva.

Tekom stavke so dvignili iz bank le 10 do 20 odstotkov prihrankov in najbolj prizadeti pri tem so bili majhni zavodi v majhnih premogarskih naselbinah. Nekateri bankirji so izjavili, da so dvignili premogariji do dvajset odstotkov svojih prihrankov, a ne več.

— Premogariji niso brez denarja, potem ko so šli skozi enega najdaljših in najostrejših bojev, kar jih je kdaj izvojevala unija, — je izjavil eden vodilnih bankirjev v Scrantonu, ki je bil v stalnem stiku z vsem bankami v antracitnem okraju.

BOSTON, Mass., 14. februarja. — Konsumenti premoga so v nevarnosti, da plačajo stroške, ki so nastali vsled dolgega prekinjenja obratovanja v rovi trdega premoga, — je izjavil Eugene Hultman, načelnik komisije za življenske potrebščine. Konsumentom v Massachusettsu je svetoval, naj nadaljujejo tekom preoklaste zime z uporabo nadomestil antracitnega premoga.

— Antracit za domačo uporabo bo pričel prihajati v to državo v teku treh tednov po obnovljenju obratovanja, — je izjavil. — Iz tega je razvidno, da ne bo zadostna množina antracita na razpolago za preostali del zime.

— Prvikrat v zgodovini so konsumenti z uporabo nadomestil zlomili običaj Pennsylvanije, da se uravna antracitne spore na temelju potreb javnosti. Sedaj je treba le še videti, če bo moral konsument plačati stroške zadnjega spora.

— Z obnovljenjem proizvodnje antracitnega premoga bodo seveda tudi padle previsoke cene, katere zahtevajo dosedaj za mehki premog. Če se bodo posluževali konsumenti še nadalje nadomestil, ne bodo imeli prodajalci trdega premoga v tekoči zimi nikake prilike, da popravijo na stroške javnosti izgube, katere so imeli tekom zime.

— Če bodo sledili konsumenti tej politiki, se bo preprečilo histerično povpraševanje po antracitu in ob istem času se bo tudi konec prodaje kamenja in drugega negorljivega materiala, ki ga prodajajo pod imenom antracitnega premoga.

## Zatvarjanje katoliških šol v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 14. februarja. — Vsled odredbe ministrstva za notranje zadeve so pričele oblasti zapirati rimsko-katoliške cerkve in samostane v Mexico City in okolici. Neko zadnje povelje dovoljuje 24 ur, da tekom tega časa prostovoljno zapro te šole.

Dosedaj ni bil še deportiran noben duhovnik in noben škof anglikanske ali protestantske cerkve.

Glasi se, da je približno petdeset španskih duhovnikov v glavnem mestu pripravljenih na prostovoljen odhod predno bi jih deportirali.

Šest do deset španskih duhovnikov so oblasti prijeli ter pripravile za deportacijo. Španski poslanik ne bo še nadalje protestiral, potem ko se je izjavil njegov zadnji poskus, da prepreči deportacijo 14 španskih duhovnikov, katere je mehiška vlada poslala domov iz Vera Cruza.

## Delovanje protisalonke lige bodo preiskali.

WASHINGTON, D. C., 14. febr. V obeh zbornicah je bila vložena resolucija, ki zahteva, naj poseben senatni in zbornični odbor preiščeta delovanje protisalonke lige. Resolucijo je stavil poslanec Fred Brittenbon iz Illinoisa. Če bo sprejeta, je seveda drugo vprašanje.

## Kje se bo vršila razoroževalna konferenca?

PARIZ, Francija, 14. febr. — Razoroževalna konferenca se bo vršila bodisi na Dunaju, bodisi v San Sebastianu na Španskem.

Vršiti bi se imela v Švici, toda sovjetski delegatje nočejo v Švico, ker ni dala Švica Rusiji zaščitenja za umor sovjetskega delegata Vorovskega.

## Brata Roosevelt dospela v Pariz.

Polkovnik Roosevelt, ki se je vrnil s svojim bratom Kermitom v civilizacijo iz centralne Azije, je opisal nasledovne tamošnje velike ovce. — Proti domu se bo odpeljal dne 24. feb.

PARIZ, Francija, 14. febr. — Polkovnik Theodore Roosevelt in kapitan Kermit Roosevelt sta obedovala v nekem odličnem restavrantu na Avenue de l'Opera, potem ko sta se vrnila v civilizacijo po uspešnem lovskem izletu v centralno Azijo.

Brata Roosevelt sta ustrelila šest velikanskih ovac, imenovanih "ovis polji" na visokih ravninah Himalajskega pogorja, kamor stopi redkokdaj človeška noga. Ustrelila sta tudi gazelo z "golšo" ter več drugih sesavev, o katerih se domneva, da so bili dosedaj nepoznani.

Tudi gospa Roosevelt nista brez plena, ker sta ustrelili več tigrov tekom obiska v Indiji. Rooseveltova bosta odpotovala iz Pariza v London in od tam v New York s parnikom "Derengaria", dne 24. februarja.

Theodore Roosevelt ni hotel razpravljati o newyorški politiki ter dal izraza le svojemu zadovoljstvu vspricho kariere Jimmy Walkerja, novega župana, ki je bil član Grand Street Boys. Zelo zgovorna pa sta postala, ko sta razpravljala o svoji ekspediciji na višje centralne Azije, kjer divjajo neprestano viharji.

— Marec Polo niso vrjeli, ko je opisal himalajsko žival, imenovano pozneje "ovis polji", a lahko vam zagotovim, da se ni Marec dosti zmotil, — je rekel polkovnik Roosevelt. Pojasnil je okoliščine v katerih sta ustrelila šest teh redkih in plavih živali na visoki ravnini Pamir pogorja.

— Te ovce, ki so brez dvoma največje na svetu, je jako težko loviti.

Naslednja najbolj zanimiva žival je bila gazela z "golšo". Številni ljudje, — je rekel Theodore, — so domnevali, da ta žival sploh ne obstaja, a našli smo jo na Pamir pogorju. Ne razlikuje se dosti od navadne afriške gazele, a ima golšo na vratu.

## ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

## Mussolini se bo poslužil loterije.

S pomočjo loterije je dobila italijanska vlada 125,000,000 lir ali nekako pet milijonov dolarjev, s katerimi hoče plačati prvi obrok svojega dolga v Ameriki.

RIM, Italija, 14. februarja. — Ignacio Torrace, ubog in neuk kmet v mestu San Ferdinando v provinci Puglia je izročil vladi svoto, ki bo najbrž zadostovala, da plača enoletni obrok dolga v Združenih državah.

Z drugimi besedami rečeno, je dobila vlada od 100 do 125 milijonov lir iz oficijelne loterije, ker je na milijone Italijanov vrjelo v prorokovanja Torrace, ki pa se ni uresničilo.

Za tem enostavnim ugotovljenim presenetljivo zgodba ljudske psihologije, ki je spravila ves narod v mrzlično razpoloženje.

Pred enim tednom so pričeli krožiti v velikih mestih govorice, da je Torrace obvestil potom tajnega procesa vedečevalstva, katerega je podedoval po svojem očetu, nekatere svoje rošede v San Fernando o srečnih številkah v državni loteriji in da so bila njegova napovedavanja tako natančna, da je zagotavljala cela okolica.

Časnikarji so pohiteli v San Fernando, in večji dnevniki so vsaki dan objavljali pogovore s tem "prorokom". Torrace je izjavil, da bo navedel zmagovalne številke v loteriji tega tedna. Ves narod je čakal nestrpno do predvečerajšnjim zvečer, ko je objavil par števk, o katerih je rekel, da bodo zagotovo dobljene.

Ves dan so bile loterijske postaje po celi deželi oblegane od ljudji, ki so hoteli na hitro obogateti. Pozvali so policijo in karabinerje, da zadržujejo ljudske množice.

Poročila iz Turina, Napolja, Milana, Barija in drugod pravijo, da ni bilo opaziti takih prizorov izza časa, ko je izbruhnila svetovna vojna. Samo v Napolju so stali ljudje dvajset milijonov lir in v Bari dvanajst milijonov.

Ko pa so bile objavljene številke, se je izkazalo, da ni imel Torrace prav. Torrace so morali zastražiti karabinerji, da ga obvarujejo pred ljudskim ogorčenjem, posebno ker se je razširila vest, da ga je v njegovi delavnosti podpirala vlada. Domneva se, da ga bodo odvedli še danes v neko skritišče.

## DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir ..... \$ 9.10 500 lir ..... \$21.75

300 lir ..... \$13.35 1000 lir ..... \$42.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarnem in Litram sedaj ni stalna, menja se večkrat na nepriznane; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BREZJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telefonski Cortlandt 4887





